

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg giver ordet til industriministeren som fungerende finansminister.

Finansministeren (Anne Birgitte Lundholt, fg.):

Som det blev sagt af formanden, er der tale om en sag, der hører under finansministeren, men da han ikke kan være til stede, vil jeg på vegne af finansministeren og selvfølgelig også den samlede regering læse hans indlæg op som svar på det beslutningsforslag, der skal behandles.

Socialdemokratiet ønsker med sit beslutningsforslag at fremme erhvervmæssig nyttiggørelse af viden og anden aktivitet i den statslige og teknologiske servicesektor til fordel for det private erhvervslivs produktudvikling og afsætning, ikke mindst på eksportmarkederne.

For at nå dette mål pålægger Socialdemokratiet i beslutningsforslaget regeringen at ændre reglerne for systemeksport og indtægtsdækket virksomhed samt indføre nye udgiftskrævende ordninger. Regelsættet for den statslige sektor ønskes endvidere udstrakt til også at gælde for kommunerne og amtskommunerne.

Regeringen har i de senere år på en række områder gennemført en modernisering af de statslige regler, der indebærer en øget markedsorientering af offentlige virksomheder. I beslutningsforslaget lægges imidlertid op til, at offentlige myndigheder skal have en helt generel adgang til at give sig i kast med erhvervmæssig produktion, herunder ikke mindst foretage kapitalindskud i selskaber.

En sådan skatteyderfinansieret deltagelse i erhvervmæssig produktion harmonerer ikke med det sunde princip om, at investeringer i erhvervmæssig produktion som hovedregel bør ske for egen risiko og regning.

Den foreslåede generelle adgang for den enkelte offentlige institution, der ikke forudsætter Folketingets godkendelse, må regeringen derfor advare imod. Det bør fortsat gælde, at de statslige institutioners aktiviteter, herunder erhvervmæssige aktiviteter, er underlagt en ministers ansvar og i sidste ende Finansudvalgets og dermed Folketingets parlamentariske kontrol.

Det gælder også for markedsbestemte erhvervmæssige aktiviteter, der gennemføres som indtægtsdækket virksomhed. Der foreta-

ges en løbende kontrol, idet prisfastsættelser og administration påses af Rigsrevisionen og Finansministeriet. Er den indtægtsdækkede virksomhed underskudsgivende, lukkes den, og tabet betales af ministerområdets rammer. De statslige bevillingsregler gælder ikke for kommuner og amtskommuner, og det er ikke muligt som angivet i beslutningsforslagets punkt 5 at udstrække de statslige regler på området til kommunerne alene gennem en skrivelse fra indenrigsministeren. Indenrigsministeren har ikke bemyndigelse til på egen hånd at udvide rammerne for kommunernes erhvervmæssige engagement.

En udvidelse af kommunernes og amtskommunernes adgang til erhvervmæssige aktiviteter som den i beslutningsforslaget foreslåede vil derfor forudsætte en generel lovhjæmmel. Denne del af beslutningsforslaget må i øvrigt ses i sammenhæng med det af regeringen fremsatte forslag til lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at det er regeringens opfattelse, at det ikke er en kommunal opgave at indgå i selskaber, der har til formål at drive almindelig erhvervsaktivitet. Industriministeren har allerede tidligere i dag behandlet dette – det kan jeg bekræfte.

Det foreslås, at der gives generel hjemmel til, at den enkelte statsinstitution kan anvende op til én procent af institutionens udgiftsbudget og højst 10 mio. kr. til erhvervmæssige aktiviteter. Aktiviteterne, herunder systemeksport, skal ifølge forslaget kunne foretages i samarbejde med private eller andre offentlige myndigheder, og institutionerne skal selv bestemme, under hvilken form samarbejdet skal organiseres, og som en mulighed nævnes selskabsdannelsen. Dette vil bl.a. kræve ændringer i cirkulæret om systemeksport, hvad Socialdemokratiet også nævner.

Hertil vil jeg for det første bemærke, at de forskellige institutioners aktiviteter fastsættes på de årlige bevillingslove. Der er således hvert år adgang til at tage stilling til behovet for at ændre disse forhold, hvorfor der ikke forekommer at være behov for en særlig procent-sats for erhvervmæssig aktivitet. Hertil kommer, at f.eks. en række statsvirksomheder allerede har en betydelig erhvervmæssig aktivitet,